

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності

КОМПЛЕКСНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
з теми:

**Економічне обґрунтування диверсифікації
діяльності підприємства (на прикладі ПрАТ «Нова Лінія»)**

Науковий керівник комплексної
випускної роботи
к.е.н., доцент Літвінова В. О.

Розділ Економічне обґрунтування диверсифікації
діяльності підприємства

Виконавець
Науковий керівник

Лінник Наталія Андріївна
к.е.н., доцент Бабій О.М.

Одеса 2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

____ „ ____ ” _____ 20 ____ р.
(підпис)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»

**на тему: « Економічне обґрунтування диверсифікації діяльності
підприємства (на прикладі ПрАТ «Нова Лінія») »**

Виконавець:

студент факультету ФЕУП

Лінник Наталія Андріївна _____

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Бабій О.М. _____

/підпис/

АНОТАЦІЯ

Лінник Н.А. «Економічне обґрунтування диверсифікації діяльності підприємства (на прикладі ПрАТ «Нова Лінія»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «6.030504 «Економіка підприємства»»

(шифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою «_____».
(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти організації доставки товарів на підприємстві. Сутність і важливість доставки товарів в сучасній економічній обстановці.

Проаналізовано оцінку ефективності використання доставки на підприємстві та пошук шляхів вдосконалення системи управління доставкою і переміщення товарів

Запропоновано повністю вийти на ринок аутсорсингу: водії, вантажники, автомобілі та крани-маніпулятори.

Ключові слова:

Підприємство, бізнес-план, продукт, диверсифікація, доставка

ANNOTATION

Linnyk Nataliia "Economic substantiation of diversification of the enterprise activity (for example, PJSC" Nova Liniya").

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty

«6.030504 "Economy of enterprise"»

(code and name of the specialty)

for the educational program «_____».
(title of the educational program)

Odessa National Economics University.– Odessa, 2019.

The work deals with the theoretical aspects of the organization of delivery of goods at the enterprise. The essence and importance of the delivery of goods in the modern economic environment.

Author analysis of the efficiency of the use of delivery at the enterprise and the search for ways to improve the system of delivery and movement of goods management

It is proposed to fully enter the outsourcing market: drivers, loaders, cars and cranes-manipulators.

Keywords:enterprise, business plan, product, diversification, delivery.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
Розділ 1. Теоретичні аспекти організації доставки товарів на підприємстві.	7
1.1 Сутність і важливість доставки товарів в сучасній економічній обстановці.	5
1.2 Диверсифікація операційної діяльності торговельного підприємства: сутність, типи, економічна ефективність	16
1.3 Транспортні підходи до організації доставки товарів	19
Розділ 2. Аналіз діяльності і організації доставки товарів в ПрАТ «Нова Лінія».	23
2.1 Загальна характеристика підприємства ПрАТ «Нова Лінія»	
2.2. Техніка-економічна характеристика господарської діяльності ПрАТ «Нова Лінія».	30
Розділ 3. Шляхи вдосконалення системи управління доставкою товарів ПрАТ «Нова Лінія».	49
3.1 Основні напрямки вдосконалення доставки товарів	49
3.2 Визначення економічної ефективності внесених пропозицій	53
ВИСНОВОК	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	62
ДОДАТКИ	

Вступ

Актуальність теми. У сучасній ринковій економіці поставка матеріалів та сировини передусім вимагає використання потенціалу модернізації на підприємстві, це сприяє підвищенню ефективності управління доставкою товарів. Такий підхід передбачає об'єднання управління запасами у межах логістичної системи, також допомагає визначити оптимальні об'єми запасів на складах і оптимальні витрати на доставку товарів. На сьогоднішній час загострення конкуренції вимагає більш ефективної стратегії доставки та переміщення товарів покупцям, зі складу на склад, з одного торгівельного магазину до іншого. Тобто логістичні спроможності швидко реагувати на ринкові сигнали в Україні.

Проблема управління поставками розглядається у працях М. Гордона, Є. Когана, О. Новікової та ін. Результати досліджень логістичної концепції, зокрема, представлені в роботах Є. Крикавського, А. Гаджинського, А. Кальченко, Б. Анікіна, М. Окландера, Ю. Пономарьової та ін.

Предметом дослідження є оцінка ефективності використання доставки на підприємстві та пошук шляхів вдосконалення системи управління доставкою і переміщення товарів.

Об'єкт дослідження – приватне акціонерне товариство
ПрАТ «Нова Лінія»

Мета роботи — дослідити рентабельність додаткової послуги доставки товарів на ПрАТ «Нова Лінія», виявити недоліки та запропонувати шляхи вдосконалення системи доставки товарів.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

1. Дослідити теоретичні аспекти організації доставкитоварів на

підприємстві.

2. Виявити сутність, методи, принципи та цілі системи управління доставкою.
3. Дослідити витрати на доставку товарів.
4. Виявити основні напрямки вдосконалення послуги доставки товарів.
5. Дослідити підходи до організації доставки товарів в ПрАТ «Нова Лінія». Визначення економічної ефективності внесених пропозицій на основі даних приватного акціонерного товариства ПрАТ «Нова Лінія».

Методи дослідження. У даній дипломній роботі були використані наступні методи: факторний, порівняльний метод, проблемо - ситуаційний, статистичний, техніко - економічного аналізу, прогнозування економічних процесів та інше.

Інформаційна база дослідження. Теоретичною основою дослідження є матеріали навчальної й учбово-методичної літератури, праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів з питань оцінки економічної безпеки підприємства, періодична преса, і навіть матеріали науково-практичних конференцій.

ВИСНОВОК

Створити ідеальну для всіх підприємств логістичну систему неможливо. У кожного з них вона буде іншою, оскільки її метою є досягнення конкретних стратегічних завдань. Використання логістики в господарській діяльності ринкових структур в умовах реформування економіки України не може обмежитися лише раціоналізацією їх систем управління, а повинна супроводжуватися паралельним перетворенням їх у системи.

Ефективність логістичної системи визначається набором показників, що характеризують якість роботи даної системи за заданого рівня логістичних витрат. З погляду споживачів ефективність логістичної системи можна визначити двома показниками — якістю й ціною обслуговування, що характеризують логістичні витрати.

Головним показником, що характеризує ефективність діяльності підприємства є чистий прибуток. В цілому за аналізований період на ПрАТ «Нова Лінія» відбулося зменшення даного показника. У 2016 році в порівнянні з 2016 роком цей показник знизився аж на 39,68%, однак у 2017 році в порівнянні з 2016 роком цей показник виріс на 54,07% і дорівнював 159668 тис.грн.

Також при аналізі фінансової стійкості виявилась нестабільність діяльності підприємства в довгостроковій перспективі.

До переваг аутсорсингу, які дозволяють суб'єктам, які впроваджують їх бізнес, підвищити власну конкурентоспроможність, відносяться:

- концентрація уваги на основних видах бізнесу;
- скорочення витрат;
- зниження для замовника вартість робіт і послуг;
- зниження навантаження на персонал, як результат збалансована структура штату;

- економія часу;
- використання стороннього високопрофесійного досвіду;
- гнучкість управління ресурсами і оптимізація бізнес-процесів;
- перекладення відповідальності за організацію обліку і правильності його ведення на аутсорсингової компанії.

Нарівні з перевагами можна виділити і суттєві недоліки використання аутсорсингу: небезпека передачі занадто багатьох важливих функцій підприємства в руки аутсорсера; загроза витоку важливої інформації.

Використання аутсорсингових схем в ПрАТ «Нова Лінія» і введення функції контролю за ризиками сприятиме поліпшенню платоспроможності і конкурентоспроможності підприємства.

Планування заходів щодо пом'якшення наслідків ризику полягає в створенні запасних планів на випадок, якщо превентивні заходи щодо запобігання негативним наслідкам не досягнуть мети. Такі плани необхідні для всіх ризиків, включаючи ті, для яких розроблені плани щодо запобігання.

Історично досвід застосування аутсорсингу міцно закріпився в розвинених країнах, які по достоїнству оцінили цю форму ведення бізнесу. Більшість глобальних компаній займаються тільки розробкою нових видів продукції і просуванням торгових марок, в той час як інші бізнес-процеси, включаючи виробництво, передані на аутсорсинг. Останнім часом одним з поштовхів до розширення аутсорсингових процесів стала глобалізація світової економіки. У зв'язку з цим сучасному світі спостерігається підвищений інтерес аутсорсингу, все більше фірм починають передати свої функції на аутсорсинг, а кількість аутсорсингових фірм зростає.

Ключовим критерієм для прийняття рішення про передачу тієї чи іншої функції на аутсорсинг виступає оцінка ефективності використання цього інструменту. Така оцінка повинна проводитися з урахуванням індивідуальних особливостей кожного підприємства і включати в себе не

тільки розрахунок наявної економії (за рахунок скорочення споживання ресурсів), а й обліку прихованої економії, яка пов'язана, перш за все, зі скороченням числа об'єктів управління і контролю. Позитивний ефект може виражатися як у вигляді безпосередньої економії ресурсів на виконання тієї чи іншої функції, так і в підвищенні якості їх виконання ».

Під час проектування логістичного сервісу для українських компаній, враховуючи особливості розвитку національного бізнесу, найдоцільнішими є такі стратегії: партнерство і звісно ж аутсорсинг. Основними напрямками вдосконалення логістичного сервісу є різнопрофільне укрупнення, підвищення автоматизації процесів зберігання та переміщення вантажів, адресне зберігання, автоматизація бізнес-процесів та комплексне обслуговування. Проблема впровадження логістичного аутсорсингу є актуальною для сучасних підприємств.

Список використаної літератури

1. Податковий кодекс Україна – Х.: Одисей, 2011. – 628 с.
2. Господарський кодекс України. – Х.: Одисей, 2004. – 232 с.
3. Цивільний кодекс України. – Х.: Одисей, 2004. – 400 с.
4. Книга Стажера – ПрАТ «Нова Лінія»
5. Мороз О. В., Музика, О. В., Безсмертна, О. В. Системні фактори ефективності логістичної концепції постачання на підприємствах. Монографія – Вінниця: УНІВЕРСУМ – Вінниця, 2007. – 165 с.
6. Аргунов Д.Ю. Межотраслевая диверсификация малых предприятий как фактор стабилизации региональной экономики. М., 2002. - 150с.
7. Аронов А.М. Особенности процесса стратегического планирования в условиях диверсифицированного предприятия. СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2001. - 19с.
8. Горшков В.Г. Диверсификация на промышленном предприятии. - Барнаул: Изд-во АГТУ, 2000. 87
9. Грінченко Р.В. Інвестування в інноваційну діяльність підприємствами АПК України/ Р.В. Грінченко // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Одеса: ОНЕУ. – 2014. - № 2(210). – С. 56–67.
10. Грінченко Р.В., Літвінова В.О. Тенденції розвитку підприємств сфери послуг в Україні / Раїса Володимирівна Грінченко, Вікторія Олександрівна Літвінова // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць; заред. М. І. Зверькова (голов. ред.) та ін. (ISSN 2313-4569). – Одеса: Одеський національний економічний університет. – 2017. – Вип. 1. – No 61. – С. 77–83.
11. Єгунов Ю. А., Литвинова В. А. Оцінка порівняльної ефективності шляхів підвищення конкурентоспроможності продукції

- //Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрямипідвищення: монографія /. – Одеса: ПАЛЬМІРА, 2013. – С. 141-159.
12. Єгунов Ю. А. Аналіз досягнення економічних критеріїв у процесіформування виробничої програми підприємства // Ю. А. Єгунов //Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. – Спец. вип. Економікапідприємства: теорія і практика: у 2 ч. – Ч. I – К.: КНЕУ, 2010. – С. 280-291.
 13. Єгунов Ю. А. Про логіку побудови техніко-економічних розрахунків убізнес-плануванні //Ю. А. Єгунов // Вісник соціально-економічнихдосліджень. Збірник наукових праць. Вип. 12 / Одес. держ. екон. ун-т. -Одеса: ОДЕУ, 2002. - С. 163-166.
 14. Кошельок Г.В. Діагностика фінансово-економічної стійкості підприємствана основі грошових потоків / Янковий О.Г., Кошельок Г.В. // Вісник80соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць; за ред.: М. І. Зверякова(голов. ред.) та ін. (ISSN 2313-4569). – Одеса: Одеський національнийекономічний університет. – 2017. – № 2 (63). – С 69-78.
 15. Літвінова В. О. Економічна ефективність: сутність та форми // ВісникБУМІБ. – №2(26). – 2014. – С. 43–45.
 16. Немченко Г. Донецкая С., Дьяконов К. Диверсификация производства: целии направления деятельности. // Проблемы теории и практики управления.- 2009. - №5.
 17. Орленко О. М. Диверсифікація діяльності підприємства як умовазростання продуктивності праці на олійно-жирових підприємствах /Орленко О. М. // Науковий вісник міжнародного гуманітарногоуніверситету: збірник наукових праць. Серія: Економіка і менеджмент. –2017. – Вип. 23. – Ч. 1. – С. 116-120.

18. Орленко О. М. Інноваційна діяльність підприємств України Одеської області як засіб збільшення продуктивності праці / Орленко О. М. // БізнесІнформ. – 2016. – №2. – С. 95-102.
19. Янковий О.Г. Маркетинговий інструментарій статистичної оцінки конкурентоспроможності підприємств // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014. – № 4 (14). – С. 63-72. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n1.html>
20. Пудычева Г. А. Логистический подход в управлении хозяйственной деятельностью предприятия / Г. А. Пудычева // Социально-экономическое развитие государства: теория, методология, практика: сборник научных трудов IV международной научно-практической конференции, 16 декабря 2015 г. – Тирасполь: Полиграфист, 2016. – С. 56–57.
21. Оцінка впливу логістичних факторів на показник рентабельності активів підприємства / Г. О. Пудичева // Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. праць; Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018. – № 66 (2). – С. 99–110. – ISSN 2313-4569.
22. Oliver E. Williamson. Markets and Hierarchies. – NY: The Free Press, 1975.
23. Rupert Gasser “Outsourcing Strategies in Manufacturing” The Outsourcing Project Volume 1, 2002. 1
24. Організація торгівлі: підруч. / В. В. Апопій [та ін.], за ред. В.В.Апопія; Львів. комерц. акад. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К.: «Центр учбової літератури», 2008. – 632 с.
25. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі : навчальний посібник. – Київ : Кондор-видавництво, 2017. – 368 с
26. Окландер М.А. Логістика / М.А.Окландер. – К.: ЦУЛ, 2008. – 346 с.

27. Кальченко А.Г. Логістика / Кальченко А.Г. – К.: КНЕУ, 2000. – 148 с.
28. Логистика / Под ред. Б.А. Аникина: 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 352 с.
29. Матусова О. Економічний аналіз. 2012 рік. Випуск 10. Частина 1.
30. Закон України «Про підприємництво» [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T069800.html .
31. Захарін С.В. Економічна диверсифікація як ефективний механізм забезпечення розвитку підприємства / С.В. Захарін // Вісник КНУТД. - 2012. - №1.
32. Котлер Ф. Основы маркетинга: Пер. с англ. Боброва В.Б. / Под ред. Пеньковой Е.М. - М.: Прогресс, 1992. - 736с.
33. Шарчук Т. В. Логістичний аутсорсинг - шлях до оптимізації управління бізнес-процесами підприємства / Т. В. Шарчук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2008. – № 633 : Логістика. – С. 772–780. – Бібліографія: 12 назв.
34. Бутов, А. М. Перспективи використання логістичних стратегій для забезпечення конкурентоспроможності підприємства [Текст] / Андрій Миколайович Бутов // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: С. І. Шкарабан (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету „Економічна думка”, 2013. – Том 14. – № 2. – С. 124-131. – ISSN 1993-0259.
35. Сервісна економіка в умовах глобальної конкуренції: правовий та інституційний вимір=Service Economy in the Context of Global Competition: Legal and Institutional Dimensions : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 15–16 лист. 2017 р.) / відп. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 508 с. – Укр. та англ. мовами.

36. Чухрай Н. Логістичне обслуговування: Підручник. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”, 2006. – С. 51–57. 12. Чухрай Н.І. Логістичні рішення щодо аутсорсингу // Логистика. – 2007. – № 6. – С. 37–39.